

[P. N. Petersen (Rølle).]

vil flyde af den udenrigspolitik, regeringen nu er gået ind for.

Når jeg ikke kan tiltræde at stemme for tilslutning til Atlantpagten, er det ikke, fordi jeg anser den for at være af aggressiv karakter. Ifølge hele dens opbygning tager den sigte på defensive opgaver. Alene den omstændighed, at De Forenede Stater ikke kan gå i krig, før kongressen har godkendt et sådant skridt, viser det urimelige i kommunisternes påstand om krigeriske tendenser hos vestmagterne. Mig bekendt foreligger der heller ikke noget om, at landene bag jerntæppet pønser på militære aktioner mod de vestlige demokratier eller andre lande. Det er helt andre virkemidler, der bliver bragt i anvendelse af de lokale femtekolonner, og som har skabt den herskende følelse af utryghed — Tjekkoslovakiet har været et skoleeksempel herpå. Det er ingenlunde givet, at denne udvikling fortsætter, hvad forholdene i Finland synes at tyde på. Men selvom der i realiteten ikke kan være tale om et nært forestående krigsudbrud, fortsætter den kolde krig med at forstærke den krigspsykose, der rider hele verden som en mare i disse år og øger spændingen mellem øst og vest. Og der er for mig ikke skygge af tvivl om, at denne spænding mellem øst og vest vil øges meget stærkt, hvis Danmark tilslutter sig Atlantpagten, og det er først og fremmest derfor, jeg ikke kan tiltræde at stemme for det foreliggende forslag.

Når det radikale venstre i sin tid gik ind for en nordisk union, var det bl. a. ud fra det synspunkt, at de nordiske lande med deres 15 mill. indbyggere ikke med grund kunne mistænkes for at nære aggressive hensigter — hverken mod øst eller vest. Vi kunne gennem en sådan alliancefri union få lejlighed til at vise verden, at vi her i de nordiske lande kun ønskede at leve i fred og i frihed. Vi kunne derigennem være blevet en fredsfaktor af rang, der havde rige muligheder for at bidrage til at formindske spændingen mellem øst og vest — og det er det, vi har brug for under de forrykte tilstande, der råder i verden i disse år. Men vi fik altså ingen nordisk union, fordi nordmændene sprængte forhandlingerne i sidste øjeblik. Og dermed blev Danmark bragt i en helt ny udenrigspolitisk situation, der var langt farligere end den, vi befandt os i, før de nordiske forhandlinger blev indledet. Dermed være ikke sagt, at faren for militære aktioner udefra var blevet større, men sammenbrudet af de nordiske forhandlinger skabte en mentalitet i den danske befolk-

ning, der i sig selv kan være farligere end noget andet.

Det er jo en offentlig hemmelighed, at der var 2 hovedsynspunkter, der gjorde sig gældende under de nordiske forhandlinger. Nordmændene var afgjort orienteret mod vest, medens svenskerne veg tilbage derfor. Danskerne stod delt mellem de to synspunkter, men der er adskilligt, der tyder på, at den svenske linie havde overtaget blandt de danske forhandlere. Hvis dette er rigtigt, har forholdet forskudt sig efter de nordiske forhandlingers sammenbrud, idet der nu er et afgjort flertal for at følge Norge ind i Atlantpagten, hvad der måske ikke ville være noget at sige til, hvis vilkårene for vor udenrigspolitiske placering var de samme som Norges. Men det er jo netop det, der er det ulykkelige i den nuværende situation, at disse vilkår er så forskellige som vel muligt. Jeg har sagt det før, men vil understrege det igen, at der er intet, der tyder på militære aktioner fra russisk side, men ved bedømmelsen af vor udenrigspolitiske og strategiske stilling må vi også have denne eventualitet for øje, og det kan jo ikke nægtes, at forskellen mellem de norske og danske vilkår er meget stærkt iøjnefaldende. Grænsen mellem Norge og Rusland går gennem det, som biskop Berggrav kalder spændingens land, og spændingen er de fantastiske afstande, som vi indenfor vort lille landområde vanskeligt kan gøre os noget begreb om. I praksis ville en invasion over den russisk-norske grænse være et yderst tvivlsomt foretagende som følge af det norske forsvars umådelige dybde med de tætte fjeldbarrierer og det vanskeligt tilgængelige terræn i det hele taget, der gør, at vestlige allierede relativt hurtigt kan træde hjælpende til på en effektiv måde. Men forholdene her i Danmark er stik modsat. Der findes næppe det land i verden, der i strategisk henseende er mere udsat end vort lille, flade landområde. Vi ligger ved den alfare vej imellem øst og vest, midt i brændpunktet for den åndeløse spænding, der har grebet en verden, der hungrer efter fred og forsoning imellem de forskellige folkeslag. Det er kendsgerninger, der nok kan opfordre til at gå sagte med dørene, når vi føler os fristet til at tage del i spillet mellem stormagterne.

Der er et spørgsmål, som i virkeligheden overskygger alle andre, hvis den ulykke skulle indtræffe, at en ny verdenskrig bryder løs, og det er spørgsmålet om, hvorvidt vi kan undgå en besættelse af vort territorium eller ikke. Hvis vi virkelig kunne til